

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ticaret Seyrüsefer Anlaşması

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti, bundan böyle "Akit Taraflar" olarak adlandırılacaktır,

İki ülke arasındaki deniz ticaret seyrüseferinin düzenli bir şekilde gelişmesini güvence altına almayı arzulayarak, ve

Deniz ticaret seyrüsefer alanındaki işbirliğini güçlendirmeyi;

Uluslararası ticari seyrüseferin serbest olması prensibini gözönünde tutarak,

Bu Anlaşma'yı tamamlamayı kararlaştırarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

MADDE 1

Bu Anlaşma'nın amaçlarına uygun olarak:

1. "Akit Taraf Gemisi" terimi bir Tarafın kendi mevzuatına uygun olarak gemi sicilne kayıtlı bulunan ve o Tarafın bayrağını taşıyan herhangi bir ticaret gemisi anlamına gelmektedir, ancak bu terim;

- a) Savaş gemilerini,
- b) Silahlı Kuvvetler adına çalışan diğer gemileri,
- c) Araştırma gemilerini (hidrografik, oşinografik ve bilimsel)
- d) Balıkçı gemilerini,
- e) Ticari amaçlar dışında çalıştırılan gemileri (hükümet yatları, hastane gemileri vs.) kapsamaz.

2. "Gemi Mürettebatı Üyesi" terimi seyir esnasında geminin yönetilmesi, işletilmesi ve bakımına ilişkin fonksiyonların yerine getirilmesi amacıyla gemide bulunan ve adı mürettebat listesinde yer alan herhangi bir kişi anlamındadır.

3. Yetkili Denizcilik Makamları terimi;

- Türkiye Cumhuriyeti'nde-Başbakanlık-Denizcilik Müsteşarlığı,
- İran İslam Cumhuriyeti'nde-Yol ve Ulaştırma Bakanlığı'dır.

MADDE 2

Bu Anlaşma Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti sınırları dahilinde uygulanır.

MADDE 3

Türkiye Cumhuriyeti ve İran İslam Cumhuriyeti arasında deniz ticaret seyrüseferindeki işbirliği eşit haklar prensibine, ulusal hükümler hakkına ve karşılıklı yararlar ve çıkarlara saygı esaslarına dayalıdır.

MADDE 4

Bu Anlaşma'nın 3. maddesine uygun olarak, Akıt Taraflar ülkelerindeki deniz taşımacılığı işlerinden sorumlu kuruluşlar ve makamlar arasında ilişki kurulmasını sağlamada birbirlerine yardımcı olacaklardır.

MADDE 5

1. Akıt Taraflar ülkeleri arasında deniz ticaret seyrüseferi geliştirmek amacıyla birbirlerine yardımcı olma ve işbirliği yapmak üzere aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

a) Akıt Taraflar, Türk ve İran gemilerinin iki ülke limanları arasındaki yük taşımacılığına katılmasını teşvik ederler ve bu taşımacılığın gelişmesine mani olabilecek engellerin ortadan kaldırılmasında işbirliği yaparlar.

b) Taraflar, Akıt Taraflardan birinin bayrağını taşıyan gemilerin diğer Akıt Taraf veya üçüncü ülke limanlarından yapılan yük taşımalarına katılmalarını engellemezler.

2. Bu maddenin 1. paragrafında yer alan hükümler, üçüncü ülkelerin bayrağını taşıyan gemilerin Akıt Taraf limanları ve üçüncü ülke limanları arasında yapılan deniz taşımacılığına katılmalarına uygulanmaz.

MADDE 6

1. Akıt Taraflardan herbiri diğer Akıt Taraf gemilerine, mürettebatına, yolcu ve yüklerine, uluslararası denizcilikte seyreden kendi gemilerine yapılan muamelelerin aynısını aşağıda yer alan hususlarda uygulamayı taahhüt ederler.

a) Karasuları ve limanlara serbestçe giriş,

b) Gemilerin limanlarda kalışı, yükleme-boşaltma işlemlerini yapma ve liman imkanlarını kullanma,

c) Yolcuların gemiye bindirilmesi ve gemiden çıkışları,

d) Deniz ticaret seyrüsefer ve buna bağlı ticari işlemlerin yapılmasına ilişkin servislerin kullanılması.

2. Bu maddenin 1. paragrafında yer alan hükümler aşağıda yer alan hususlara;

a) Her Akıt Tarafın Millî mevzuatına göre kendi iş çevreleri ve kuruluşlarına (tanınan; kuy ticareti, kabotaj, kurtarma operasyonları, kolavuzluk hizmetleri ve acentalık hariç tutulmak üzere diğer liman hizmetlerine,

b) Taraf Ülkelerden herbirisinin ülkesine yabancıların giriş ve kalışlarına ilişkin kurallara,

c) Yabancı gemilerin zorunlu kolavuzluk ve çekici almalarına ilişkin kurallara,

d) Uluslararası denizcilige açık olmayan limanlara uygulanmaz.

MADDE 7

Akıt taraflar, kendi ulusal mevzuatları ve liman kuralları çerçevesinde deniz taşımacılığını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla her türlü tedbiri alacaklar ve diğer Akıt Tarafa ait gemilerin limanlarda gereksiz yere beklemelerini önlemek üzere uluslararası sözleşmelerin gereklerine uyacaklardır.

MADDE 8

1. Akıt taraflardan birinin yetkili organları tarafından verilen veya tanınmış olan milliyet ve ölçüm sertifikaları ve diğer gemi belgeleri, diğer Akıt Tarafın yetkili makamları tarafından uluslararası sözleşmeler uyarınca tanınacaktır.

2. Her Akıt Tarafın gemisine ait ölçüm sertifikaları, bu Maddenin 1.paragrafı uyarınca geçerli sayılır ve uluslararası sözleşmelerin kuralları uyarınca diğer Akıt Taraf limanlarında yeniden ölçüm işleminden muaf tutulur.

3. Limanlarda alınan resim ve harçlar bu Madde'nin 1.paragrafında belirlenen ölçüm sertifikaları üzerinden hesaplanır.

MADDE 9

Akıt Taraflar, her iki tarafın yetkili makamlarınca verilen ve tanınan mürettebat kimlik belgelerini tanırlar. Sözüdedilen bu belgeler:

- Türkiye Cumhuriyeti için; Gemiadama Cüzdanı (Seamen's Identity Card)'dır.
- İran İslam Cumhuriyeti için; Seamen's Book.

MADDE 10

Akıt Taraflardan herbiri diğer Akıt Taraf gemisinin mürettebatına ulusal mevzuatı ve kurallar uyarınca gerekli bütün tıbbi yardımı yapacaktır.

MADDE 11

1. Akıt Taraflardan birinin gemisi diğer Akıt Tarafın karasularında veya limanlarında bir deniz kazası geçirirse, ikinci tarafın yetkili makamları mümkün olan bütün yardımı bu gemiye, mürettebatına, yolcularına ve yüküne tıpkı kendi gemilerine yaptığı gibi yapacak ve diğer Akıt Tarafın Diplomatik temsilcisi veya Konsolosluk memurunu mümkün olan en kısa süre içerisinde durumdan haberdar edecektir. Bu konuda yapılan harcamalar, ilgili iki ülke arasında yapılacak anlaşma uyarınca tahsil edilecektir.

2. Bu tip bir gemiden boşaltılan veya kurtarılan yük ve malzemeler tüketim amacıyla gönderilmediği veya diğer Akit Taraf sınırlarında kullanılmadığı takdirde gümrük resmi ve vergilerinden muaf tutulacak ve liman ve gümrük idareleri sözü edilen yük ve malzemenin denetimi amacıyla haberdar edilecektir.

3. Kurtarma operasyonları ve bunların organizasyonu, kurtarma operasyonunun yapıldığı Akit Taraf ülkesinin kanunlarına göre yürütülecektir.

MADDE 12

1. Akit Taraflardan birinin yetkili makamları, İkinci Akit Tarafın bayrağını taşıyan bir gemide gemi sahipleri, kaptanı, zabıtları ve mürettebat üyeleri arasında denizde veya limanlarda maaşlar, kişisel eşyalar ve genel olarak gemideki çalışma düzeni hakkında meydana gelen kişisel anlaşmazlıklara müdahale etmezler.

2. Akit Taraflardan birinin yetkili makamları, diğer Akit Tarafa ait bir gemi kendi karasularında iken gemide meydana gelen bir suçta aşağıdaki hususlar hariç herhangi bir cezal kovuşturmada bulunmayacaklardır.

a) Geminin bayrağını taşıdığı ülkenin Diplomatik temsilcisi veya Konsolostuk memurunun ricası veya rızası ile veya

b) Suçun sonuçları kıyı Devletinin kamu düzenini ve güvenliğini bozma tehlikesi arz ediyorsa veya

c) Suç gemi mürettebatından olmayan birine karşı işlenmişse veya

d) Cezai kovuşturma uyandırıcı trafiğinin önlenmesi için zaruri bulunuyorsa.

3. Bu Madde'nin 2. paragrafında yer alan hükümler yetkili makamların, özellikle yabancıların girişi, gümrükler ve kamu sağlığı, gemilerin ve limanların güvenliği ile insan hayatının korunması ve yük ve eşya emniyeti hakkındaki diğer kontrol tedbirleri ile ilgili olanlar başta olmak üzere ilgili kanunlar ve kuralların kuvvetlendirilmesi ve uygulanmasına yönelik konulardaki haklarına hiç bir şekilde hâfel getirmeyecektir.

MADDE 13

1. Yakın işbirliği ruhundan hareketle, Akit Taraflar aşağıdaki hususları gerçekleştirmek amacıyla periyodik olarak birbirlerine danışacaklardır:

a) Bu Anlaşma'nın uygulanma koşullarının geliştirilmesi ve tartışılması,

b) İki ülke arasındaki deniz taşımacılığının kolaylaştırılması için bu Anlaşma'nın tadil edilmesi veya modifikasyonunu önerme. Akit Taraflar, her iki Akit Tarafın ilgili makamlarınca belirlenen temsilcilerden oluşan bir Ortak Komite oluşturacaklardır. Ortak Komite, Akit Taraflardan birinin isteği üzerine toplanacaktır. Ortak Komite;

-Bu Anlaşma'ya ilişkin olarak konuları müzakere eder.

-Denizcilik Sektöründeki işbirliğini güçlendirmek için mümkün olan yolları araştırır.

-İki ülke arasındaki deniz taşımacılığını geliştirmeye yönelik diğer ilgili konuları görüşür.

2. Bu Madde'nin 1. paragrafına uygun olarak, Akit Taraflar, diplomatik kanallar aracılığıyla iki ülkenin yetkili denizcilik makamları arasında bildirimden 60 gün sonra olmamak kaydıyla danışma toplantıları düzenlemeyi önereceklerdir.

MADDE 14

1. Bu Anlaşma, Akit Tarafların mevzuatları uyarınca gerekli formalitelerin tamamlanması ve diplomatik kanallardan karşılıklı olarak bildirilmesinden sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşma, yürürlüğe girdikten sonra sınırsız bir zaman süresince geçerlidir.

3. Bu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin isteği üzerine, ortak ahenk bozulmamak kaydıyla değiştirilebilir. Bu prosedüre uygun olarak yapılan herhangi bir değişiklik diplomatik kanallardan yapılan karşılıklı bildirimden ve yetkili otoritelerince onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.

4. Akit Taraflardan her biri bu Anlaşmayı diplomatik kanallar yoluyla sona erdirebilir ve böyle bir durumda bu Anlaşma diğer Akit Taraflardan böyle bir sona erdirmeye bildiriminden altı ay sonra sona erer.

Ankara'da 21 Aralık 1996 tarihinde İngilizce, Türkçe ve Farsça dillerinde bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere üç nüsha olarak düzenlenmiştir. Yorum konusunda uyumsuzluk olursa İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

İran İslam Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

**Agreement on Maritime Commercial Navigation Between
the Government of the Republic of Turkey and
the Government of the Islamic Republic of Iran**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Islamic Republic of Iran, hereinafter referred to as "Contracting Parties",

desiring to secure harmonious development of the maritime commercial navigation between the two countries;

and activate the cooperation in the field of maritime commercial navigation;

observing the principle of freedom of the international commercial navigation,

have decided to conclude the present Agreement and have agreed, as follows:

ARTICLE 1

For the purposes of the present Agreement:

1. The term "Vessel of a Contracting Party" shall mean any merchant vessel entered into the ship register according to the legislation of the Contracting Party and sailing under its flag, excluding:

- a) war ships
- b) other vessels performing services in the armed forces
- c) research vessels (hydrographic, oceanographic and scientific)
- d) fishing vessels
- e) vessels performing functions of non-merchant character (governmental yachts, hospital ships, etc).

2. The term "Member of the Crew" shall mean any person on board the vessel of any of the Contracting Parties, performing functions connected with the steering, operation or maintenance of the vessel, and entered into the crew list.

3. Competent maritime authorities are:

- in the Republic of Turkey-The Prime Ministry-Undersecretariat for Maritime Affairs
- in the Islamic Republic of Iran-The Ministry of Roads and Transportation

ARTICLE 2

The present Agreement shall be applied in the territory of the Republic of Turkey and in the territory of the Islamic Republic of Iran.

ARTICLE 3

The cooperation between the Republic of Turkey and the Islamic Republic of Iran in the field of maritime commercial navigation shall be based on the principles of equal rights, respect for the national sovereignty, mutual advantage and interests.

ARTICLE 4

In accordance with the Article 3 of the present Agreement, the Contracting Parties shall assist each other for the establishment of contacts between their organizations and authorities, responsible for the maritime transport activities.

ARTICLE 5

1. The Contracting Parties shall cooperate and assist each other for the development of maritime commercial navigation between their states and with this purpose they have agreed:

a) to encourage Turkish and Iranian vessels to participate in the transportation of goods between the ports of the two Contracting Parties and to cooperate for the elimination of eventual obstacles that might hinder the development of this transportation.

b) not to impede the vessels, sailing under the flag of one of the Contracting Parties from participating in the carriage of goods between the ports of the other Contracting Party and the ports of third countries.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article do not concern the right of the vessels sailing under the flag of third countries to take part in the sea traffic between the ports of the two Contracting Parties and the ports of third countries.

ARTICLE 6

1 Each Contracting Party shall render the same treatment to the other Contracting Party's vessels, their crews, passengers and goods on board as to its national vessels used in international sea transportation, with regard to:

a) free access to its territorial waters and ports;

b) stay of the vessels in the ports, utilizing them for loading and unloading operations and using the port facilities;

c) embarkation and disembarkation of passengers;

d) using services connected with maritime commercial navigation, as well as related commercial operations.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not apply to:

a) the activities which are, according to the home legislation of each Contracting Party, reserved for its own enterprises and organizations, such as coastal trade, cabotage, rescuing operations, towing and other port services except agency services;

b) the regulations regarding the admission and stay of foreigners in the territory of either of the Contracting Parties;

c) the rules governing the obligatory pilotage and tugging of foreign vessels;

d) ports not open for international shipping.

ARTICLE 7

The Contracting Parties shall, within the framework of their legislations and port regulations, take all necessary measures for facilitating and encouraging the maritime transportation to avoid the unnecessary delay in their ports of the vessels sailing under the flag of the other Contracting Party in accordance with the requirements of international conventions.

ARTICLE 8

1. Both the nationality and measuring certificates, as well as any other ship documents, issued or recognized by the competent authorities of one of the Contracting Parties, shall be recognized by relevant authorities of the other Contracting Party in accordance with the requirements of international conventions.

2. The vessels of each Contracting Party provided with measuring certificates, recognized and valid in accordance with the paragraph 1 of the present Article as in accordance with the requirements of the international conventions, shall be relieved of further measuring in the ports of the other Contracting Party.

3. The calculation of the port dues and charges shall be effected on the basis of the measuring certificates of the vessels as specified in the paragraph 1 of the present Article.

ARTICLE 9

The Contracting Parties shall recognize the identity documents of the crew members, issued and recognized by their competent authorities in accordance with the relevant international regulations. The said identity documents are:

- for the crew members of the Republic of Turkey: Seamen's Identity Card (Gemiadamı Cüzdamı).
- for the crew members of the Islamic Republic of Iran: Seamen's Book.

ARTICLE 10

Each Contracting Party shall render to the extent possible the necessary medical aid to the members of the crew of the vessels of the other Contracting Party in accordance with its home legislation and regulations.

ARTICLE 11

1. Should any vessel of either Contracting Party be involved in a maritime casualty in the territorial waters or ports of the other Contracting Party, the competent authorities of the latter shall give all possible assistance, granted in similar cases to its own vessels, to the vessel, its crew members, passengers and cargo and notify as soon as possible the appropriate authorities of the Contracting Party concerned such as the diplomatic agent or consular officers. The expenses shall be collected in accordance with the agreements to be made between the concerned parties.

2. The cargo and the articles unloaded or saved from such a vessel shall not be liable to any customs duties and taxes provided they are not delivered for use or consumption in the territory of the other Contracting Party and information thereof is given to the port and customs authorities for the purpose of supervision of such cargo and articles.

3. Salvage operations and their organisation shall be executed according to the laws of the Contracting Party in whose territory the salvage operations take place.

ARTICLE 12

1. The competent authorities of one of the Contracting Parties shall not interfere in civil disputes arisen at sea or in the ports of the latter between the shipowner, the captain, the officers and the other members of the crew concerning their salaries, personal belongings and, in general, the work on board the vessel, sailing under the flag of the other Contracting Party.

2. The competent authorities of one of the Contracting Parties shall not execute criminal jurisdiction regarding a crime, committed on board the vessel of the other Contracting Party, while the vessel is in the territorial waters of the other Contracting Party, except:

a) At the request or with the consent of the diplomatic agent or the consular officers of the other Contracting Party under the flag of which the vessel is sailing.

b) The consequences of the crime are likely to jeopardize the public order or security of the territory of the coastal State, or

c) The offence has been committed against a person who is not a crew member, or

d) The investigation of criminal proceedings is essential for the suppression of drug traffic.

3. The provisions of paragraph 2 of this Article shall not prejudice the right of the competent authorities in all matters concerning the enforcement of the relevant laws and regulations especially those relating to the entry of aliens, customs, public health and other measures of control over the safety of vessels and ports, the protection of human life and the security of goods.

ARTICLE 13

1. In the spirit of close cooperation, the Contracting Parties shall consult each other periodically in order to:

a) discuss and improve the conditions for the implementation of this Agreement;

b) propose possible amendments and modifications to this Agreement in order to facilitate maritime transport between the two countries. The Contracting Parties shall establish a Joint Committee which shall be made up of representatives nominated by the relevant authorities of the Contracting Parties. The meetings of the Joint Committee will be held at the request of either of the Contracting Parties. The committee shall,

-Discuss the matters of mutual interest concerning the present Agreement.

-Study the possible ways of enhancing cooperation in the maritime sector.

-Discuss other matters relating to the improvement of maritime transport between the two countries.

2. In conformity with the paragraph 1 of this Article, the Contracting Parties shall propose, through diplomatic channels, the holding of consultations between the competent maritime authorities of the two countries, which shall begin not later than 60 (sixty) days as from the date of the relevant proposal.

ARTICLE 14

1. This Agreement will enter into force after fulfilling the necessary formalities required by the legislations of the Contracting Parties and after the mutual notification through diplomatic channels.

2. This Agreement is valid for an unlimited period of time as of the date it enters into force.

3. This Agreement may be modified upon the request of one of the Contracting Parties provided that common accord is secured. Any modification made according to this procedure shall enter into force after ratification thereof by their competent authorities and the mutual notification through diplomatic channels.

4. Each Contracting Party may denounce this Agreement through diplomatic channels and in such a case the Agreement will come to an end within six months after the receipt of the denunciation notice by the other Contracting Party.

Done in Ankara, on the 21th day of December 1996 in three original copies in English, Turkish and Persian, of which all three original copies shall be equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the
Government
of the Republic
of Turkey

For the
Government
of the Islamic Republic
of Iran